

Zaštita zraka: Izgradnja zakonodavnog okvira koji zadovoljava zahtjeve struke, gospodarstva i javnosti uključujući međunarodne standarde i obveze

Sonja Vidič
sonja.vidic@cirus.dhz.hr

Izgradnja zakonodavnog okvira u svakom području ljudske djelatnosti predstavlja izazov. U području zaštite zraka i okoliša općenito to je osobito izraženo jer se moraju pomiriti interesi i potrebe brojnih interesnih skupina, različitih sektora gospodarstva i općih interesa populacije. Možda jedno od „najmlađih“ područja koje je ušlo u regulatorni ciklus, ne samo kod nas, nego i u svijetu područje zaštite okoliša se za uspostavu regulatornog okvira moralo snažno osloniti na znanstvene podloge i rezultate znanstvenih istraživanja. To je ponajprije zbog činjenice da se gotovo sva uspostavljena regulativa može svesti na ograničavanje gotovo apsolutne slobode i nedostatku kontrole u mnogim sektorima gospodarstva i industrije koji su vladali do sredine šezdesetih godina prošloga stoljeća. Pokazatelji propadanja i narušavanja ravnoteže u okolišnim ekosustavima (vode, jezera, šume, tlo, zrak itd.) iznjedrili su sintagmu „održivi razvoj“ i malo pomalo omogućili „evidence-based policy development“.

Znanstveni pristup i znanja pomažu razumijevanje uzroka i učinaka promjena u okolišu. Znanost nam pomaže osmišljavanje strategija za upravljanje resursima, iznalaženje učinkovitih rješenja za probleme negativnih utjecaja na zdravlje, sigurnost i kvalitetu života i osiguravanje prijelaza na resursno učinkovito gospodarstvo. Više znanja pomaže nam da prepoznamo važne trendove i osmislimo odgovarajuće politike za zaštitu i očuvanje kvalitete zraka i okoliša.

U ovome radu bit će prikazan pregled učinkovitosti međudjelovanja i sprege znanstvenih dostignuća, strategija i politika koje su dovele do razvoja zakonodavnog okvira u području zaštite okoliša s posebnim naglaskom na ulogu meteorologije, mjerenja i modeliranja atmosferskih procesa. Bit će prikazani primjeri dosadašnjih rezultata ovih procesa kao i izgledi za njihov daljnji razvoj u vremenu koje je pred nama.

Ključne riječi: zakonodavni okvir, znanost, kvaliteta zraka, zdravlje, okoliš